

gresszust 1913. tavaszán, valószínűleg március 27.-e és április 5.-e közt fogják megtartani.

Amidőn főtitkári jelentésemet befejezem, szóljak valamit a társaság jövőjéről? Hiszen az új főtitkártól talán várnak is programot. Társaságunk programja, fejlődése csak részben függ a főtitkártól: intézményeinknek megvannak hivatott vezetőik. Az előadások szervezetén kell javítanunk. Van elég előadásunk, de kevesen látogatják azokat. Fogunk módokat keresni, hogy ezen segítsünk. A gazdasági előadásokkal máris felkeresünk idegen egyesületeket, termeket és idegen közönséget vonunk be érdekkörünkbe.

A jövő évtől kezdve magas tudományos színvonalú tanulmányi kirándulásokat szeretnék szervezni, minden évben más országba, 4—8 résztvevővel. Közölnök a vendéglátókkal előre résztvevő tudósaink érdeklődésének tárgyait és mindenki azt látná és avval ismerkedne meg, akivel akar. A költségeket természetesen máshonnan kell előteremtenünk, nekünk nincs elég pénzünk.

Egyáltalán csak úgy tekinthetek reménynyel a M. F. Társaság jövője elé, ha közönségünk érdeklődésével, erkölcsi és anyagi erejének fokozottabb mértékben fog támogatni.

A Gazdaságföldrajzi szakosztály jelentése.

Előterjeszti **Dr. Havass Rezső** a szakosztály elnöke.

A Magyar Földrajzi Társaságnak 1911. szeptember 16—18. napjain Ungváron tartott vándorgyűlésén dr. Teleki Pál gróf társaságunk főtitkára megpendítette az eszmét, hogy társaságunk kebelében egy Gazdaság-földrajzi szakosztály alakíttassék. Az eszme széles körben visszhangra talált s főleg társaságunk vezető férfiai érezték, hogy társaságunk nemcsak a fizikai földrajzhoz tartozó tudományágak művelését tekintheti feladatának, hanem a földrajzzal kapcsolatos gazdasági törekvéseket is elő kell mozdítania. Hiszen a gazdasági fejlődéstől függ a nemzetek boldogulása, kulturális emelkedése, hatalmi erősödése, s e nagy célhoz való igyekvésben a földrajz vezérszerepet tölt be. Példa reá Anglia, amelynek hatalmát a gyarmatokban a kereskedelem növelte nagygyá, s a kereskedelem útját a földrajzi studiumok készítették elő.

A nyugateurópai országokban kellőképen méltányolják is a földrajznak a gazdasági életre kiható nagy jelentőségét, s több helyen külön társaságokat is alapítottak, amelyeknek egyenesen az a céljuk, hogy a földrajzot a gazdasági életre való vonatkozásában ápolják.

Nálunk még nincsenek meg az előfeltételek ahhoz, hogy külön gaz-

dasági földrajzi társaságot alapítsunk, de nincs is szükség reá, mert a Magyar Földrajzi Társaság minden tekintetben képes arra, hogy a gazdasági földrajznak is ápolója legyen. Ennek tudatában tette magáévá választmányunk dr. Teleki Pál gróf főtitkárunknak a Gazdaság-földrajzi szakosztály alakítására vonatkozó indítványát, s a szakosztályt 1912. januárius havában formailag megalakította. Elnökké személyemet, alelnökké dr. Thirring Gusztáv választmányi tagunkat, a fővárosi statisztikai hivatal igazgatóját választotta meg, míg dr. Teleki Pál gróf társaságunk főtitkárát és Halász Gyula társaságunk titkárát, a szakosztály főtitkári, illetve titkári teendőinek végzésére kérte fel. A szakosztály pénzeit a társaság pénztárosa kezeli.

A szakosztály céljának elérésére a szakosztály évkönyve s a fővárosban és a vidéken rendezendő előadások szolgálnak eszközül. Mind a két feladat teljesítésére — az évkönyv szerkesztésére és az előadások rendezésére — társaságunk főtitkára dr. Teleki Pál gróf vállalkozott.

A szakosztály ügyeinek vezetésére a választmány intéző bizottságot is küldött ki, amely a választmány ama tagjaiból alakul, akik az intéző bizottság munkájában részt venni óhajtanak. A szakosztály mozgalmáról az összes tagokat értesítjük, mindazáltal a társaság tagjai, egyszerű jelentkezés alapján, a szakosztály tagjai lehetnek, és három korona díj lefizetése ellenében megkapják a szakosztály évkönyvét.

Az új szakosztály első felolvasó-ülését, ünnepélyes keretben, nagy és előkelő közönség részvételével, 1912. februárius 8.-án tartotta meg. A megnyitó beszédet társaságunk nagyérdemű elnöke dr. Lóczy Lajos mondta, meggyőzően ecsetelvén a gazdasági földrajz nagy jelentőségét. Utána, mint a szakosztály elnöke, előterjesztettem a szakosztály programját. Végül dr. Teleki Pál gróf társaságunk főtitkára, hosszabb előadásban foglalkozott a gazdasági földrajzzal. Mind a három előadás megjelenik a szakosztály évkönyvében.

Szakosztályunkban, annak egy havi fennállása óta — az említett első (megnyitó) felolvasó-ülésen kívül — ketten tartottak előadást, és pedig Treitz Péter, m. kir. főgeológus, társ. vál. tagja, 1912. februárius 10.-én, „A talajgeografiáról, kapcsolatban az erdő- és mezőgazdasággal“ című tárgyról és 1912. februárius 14.-én „Magyarország völgyé“-ről. Mind a két előadás az Országos Magyar Gazdasági Egyesület szíves vendégszeretetéből a Köztelek dísztermében volt. A másik előadó: dr. Lakos Béla társ. r. tag 1912. februárius 22.-én, társaságunk ülés-termében, „Algéria mezőgazdasága, tekintettel a telepítésekre“ című értekezését tartotta meg.

Mindezekből láthatni, hogy eddigi komoly feladatainkat egy újjal szaporítottuk. Valóban, társaságunk negyven éves fennállásának legméltóbb megünneplése ez, mert tanujelét adjuk annak, hogy hosszú négy évtizedes munkásságunk nem bénította, hanem fokozta tetterőnket, ambiciónkat, lelkesedésünket, bebizonyosodván így rajtunk a latin közmondás: *crescit sub pondere palma!* Terhe alatt növekszik a palma!